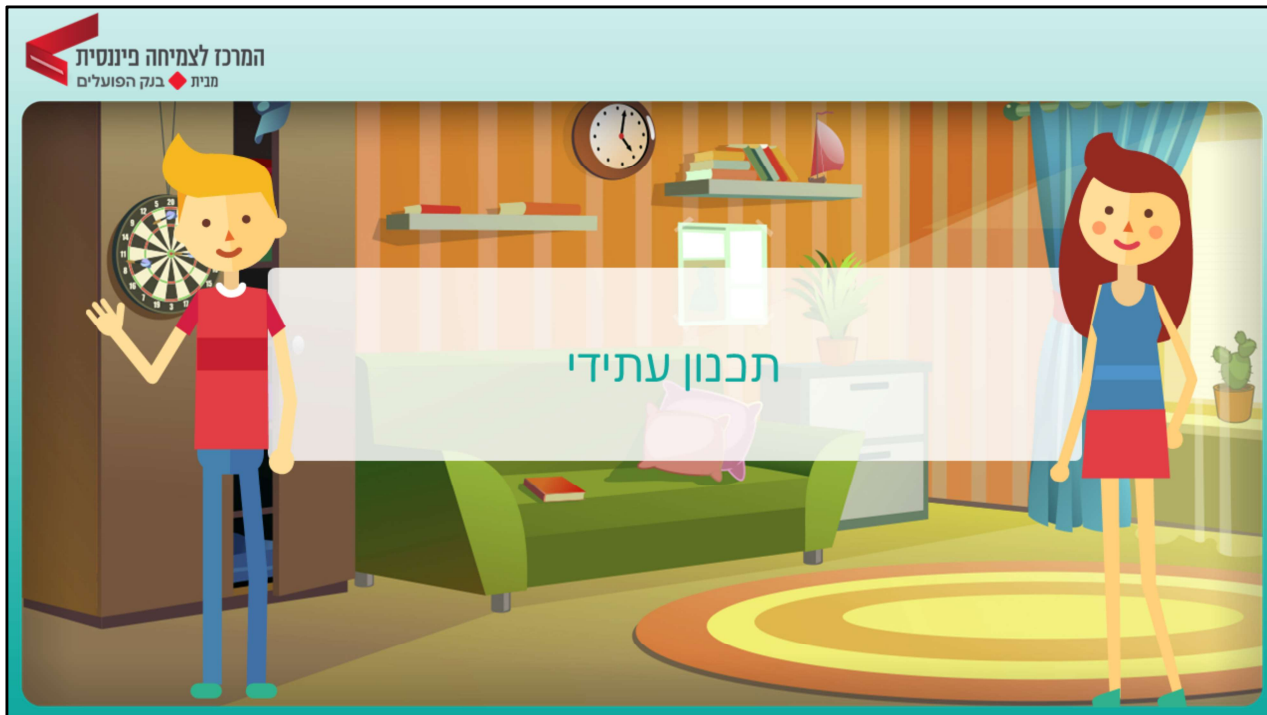

למורה:

זהו שיעור בנושא "תכנון עתידי" במסגרת התכנית "חינוך פיננסי" המיועד לכיתות ה'-ו', תחת החטיבה הראשונה "הכסף שלי".

נושאי השיעור:

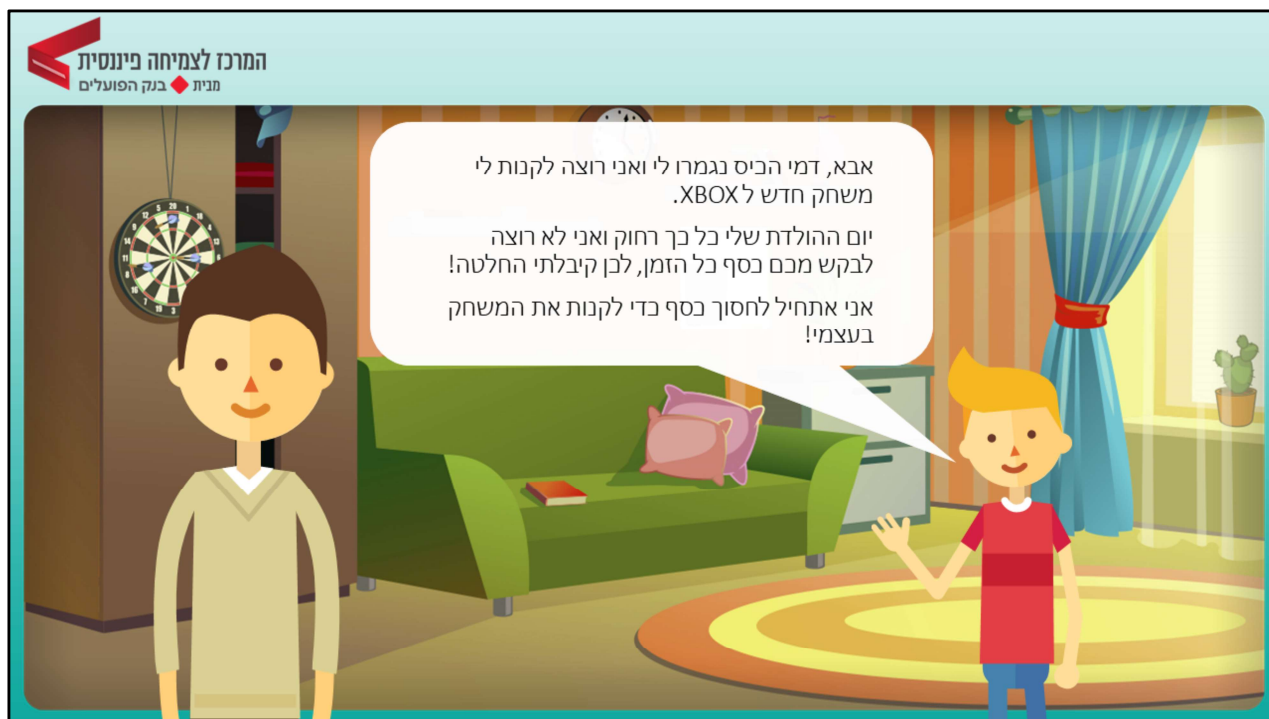
הצורך בחיסכון
שלבי החיסכון
למה קשה לנו לחסוך?

ציוד נדרש לשיעור:

- להצגת המצגת: מחשב, מקרן

למורה: (3 דק')
הקריאי את סיפור הרקע

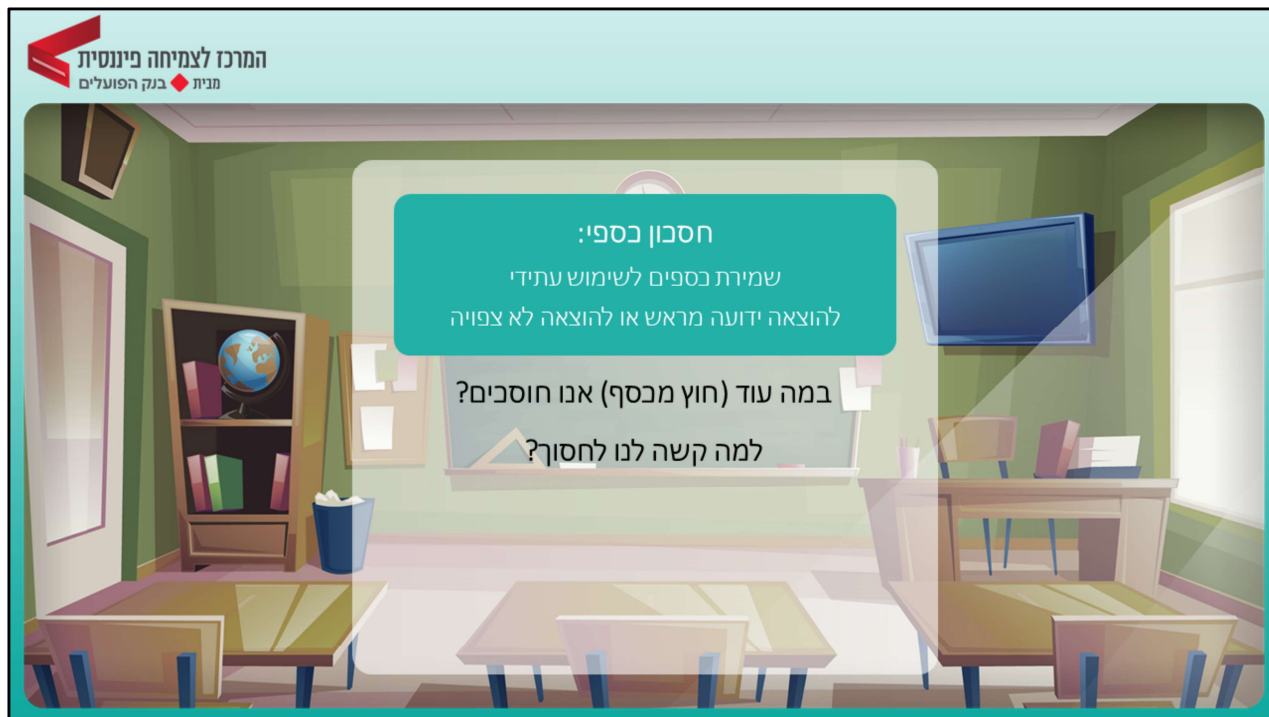
למורה:
הקריאי את סיפור הרקע

למורה:

הקריאי את סיפור הרקע.

שאלי: איך יואב לדעתכם יכול לחסוך את הכסף?

למורה: (7 דק')

הציגי את ההגדרה לחיסכון כספי.

הסבירי: חיסכון לא חייב להיות קשור דווקא לכסף. ניתן לחסוך גם בדברים אחרים.

שאלי: במה אנחנו חוסכים שאינו קשור לכסף? (תשובות אפשריות: חיסכון במים, בחשמל למעשה בכל דבר שמשתמשים בו).

- כיצד ניתן לחסוך במים? (תשובות אפשריות: לא להשאיר ברז פתוח אם לא צריך. בזמן מקלחת, לא לתת למים לזרום בזמן שמסתבנים וכו').

- כיצד ניתן לחסוך בחשמל? (תשובות אפשריות: ניתן לכבות את האור כשיוצאים מהחדר, אם מדליקים מזגן אז לשמור שהטמפרטורה תהיה 25 מעלות וכו').

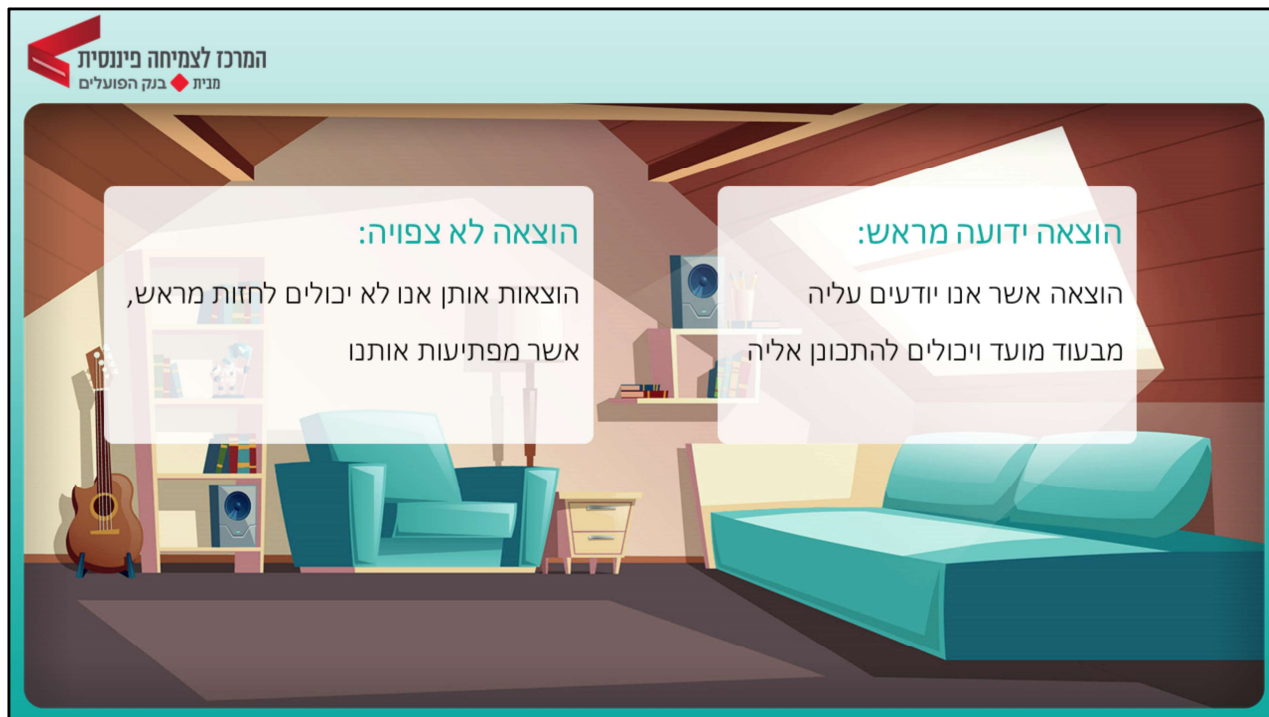
שאלי: למה קשה לנו לחסוך?

הרבה פעמים אנו עומדים בפני פיתויים, ממתק שמאוד מתחשק לנו לאכול עכשיו, משחק שמאוד מרגש אותנו ואנו חייבים לקנות

אבל לפעמים אנו צריכים להתאפק ולחשוב, האם זה כדאי לי? הרי עוד חודשיים יצא משחק הרבה יותר מתקדם עם יותר אפשרויות, אולי אני אחכה לרכוש אותו.

כשאני יוצא לבילוי עם חברים, האם כדאי לקנות את הממתק הראשון שאני רואה? או שאסתכל על מה שנמצא בקניון ואחליט מה בא לי אח"כ.

כמובן שצריך גם לדעת להיות ולא רק לחסוך, אבל כדאי להיות מחושבים ולחשוב איך הסכום שיש לי יוכל לשרת את הצרכים שלי בצורה מיטבית.

למורה: (3 דק')

חזרי להגדרת חיסכון כספי והסבירי:

הוצאה ידועה מראש – הכוונה היא להוצאה אליה ביכולתנו להתכונן למשל יום הולדת לאמא - אנו יודעים מבעוד מועד את התאריך ואנו יכולים להיערך מראש לקניית מתנה.
הוצאה לא צפויה - הכוונה היא להוצאות אותן אין באפשרותנו לחזות מראש

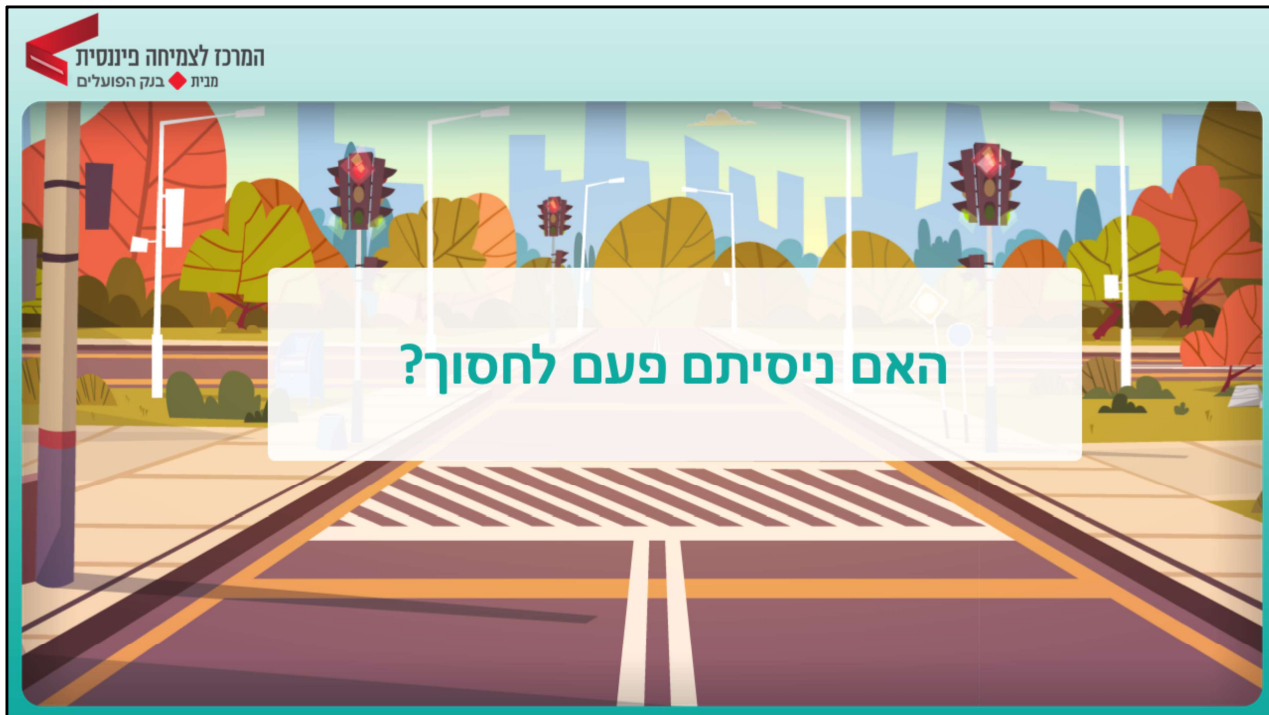

למורה: (3 דק')

הציגי את רשימת ההוצאות המופיעה על גבי השקף. לגבי כל הוצאה שאלי את התלמידים האם לדעתם מדובר בהוצאה צפויה או לא (קיימות הוצאות שהדעות לגביהן תהיינה חלוקות).

מתנה לחתונה – קרוב לוודאי שההוצאה צפויה – תאריך החתונה נקבע מראש ואנו יכולים להחליט מראש איזו מתנה נביא.
נזילה בשירותים – הוצאה לא צפויה
תקר בגלגל – הוצאה לא צפויה
בילוי עם חברים – ההוצאה יכולה להיות צפויה וגם לא צפויה. אם קבענו את הבילוי מראש, אז הוצאה צפויה, אבל מה קורה במידה וההחלטה היא ספונטנית? אם משתנה מקום המפגש ולכן גם הסכום?
קניית מחשב חדש – לרוב ההוצאה צפויה אלא אם כן המחשב מתקלקל וזקוקים למחשב חדש באופן דחוף
תשלום חשבון חשמל – אמנם התשלום צפוי אך אנו לא יודעים מראש מה הסכום, הוא משתנה בהתאם לשימוש באותו חודש.

שאלי: מהי המסקנה הנובעת מכך? (מסקנה – תמיד כדאי להתכונן להוצאות לא צפויות ולחסוך לקראתן).

למורה: (3 דק')
שאלי את התלמידים – האם ניסיתם פעם לחסוך?
האם הצלחתם? איך? ואם לא, למה לא הצלחתם?
למה חסכתם?

שלבים לחיסכון למטרה צפויה

נבחר מטרה

נקבע את הסכום הנדרש

"נשמור בצד"
סכום קבוע

נעקוב אחר החיסכון

למורה:

הציגי את התרשים והסבירי שכעת ננסה לחסוך לקראת הוצאה צפויה מראש, נציב לנו מטרה שאנו רוצים ואיך נגיע עליה לפי השלבים

1. בחירת מטרה

- שאל את עצמך:
- האם זוהי המטרה שלשמה אני רוצה לחסוך?
- כמה עולה המוצר אותו אני רוצה?
- האם זהו סכום מציאותי לחיסכון?

מטרה ← קביעת סכום ← שמירה בצד ← מעקב ומימוש

אני רוצה לחסוך בסף לקניית משחק חדש ל-XBOX הסכום הוא 150 ש"ח. אין סיבה שלא אצליח לחסוך סכום כזה!

למורה: (7 דק')

הסבירי: השלב הראשון בחיסכון הוא בחירת היעד: המטרה לשמה אנו חוסכים.

כאשר אנו בוחרים את היעד, עלינו לשאול את עצמנו:

- האם זוהי באמת המטרה שלשמה אני רוצה לחסוך או שזה "טרנד" חולף, שבעוד מס' חודשים כבר לא ארצה אותו?

שאלי מזה בעצם "טרנד" חולף?

אנו יכולים לראות את הטרנדים בעיקר באופנה, כל תקופה, ישנו טרנד חדש! חולצת בטן, מכנס קצר, מכנס כתום, זה נקרא טרנד

בתרבות הצריכה המערבית (בישראל) יש נטייה לעודד אנשים לרכוש עוד ועוד גם כשאנו לא באמת זקוקים לכך

הפיתוי הוא גדול, אבל חשוב להבחין בין הצורך הממשי שלנו או לפיתוי העומד מולנו.

הנחי את התלמידים לחשוב על שאר השאלות שמופיעות על השקף ולכתוב את התשובות במחברת.

בסיום שאלי:

- האם יש מישהו שנתקל בבעיה?

- מה עושים אם הסכום שעליי לגייס הוא לא מציאותי? (האם עליי לוותר על המטרה שלי? אולי לדחות את קנייתה? אולי לבקש סיוע מההורים?)

בחרי תלמיד אחד שמוכן לשתף במטרה שלשמה הוא מעוניין לחסוך והשתמשי במטרה זו כדוגמא להמשך השיעור.

2. קביעת הסכום הנדרש

- עליו:
- להשוות מחירים
- להבין לכמה זמן אני זקוק כדי להגיע למטרה

כשהגעתי לחנויות כדי להשוות מחירים, המוכר סיפר לי שמחיר המשחק אמור לרדת בקרוב! יהיה עלי לחסוך רק 100 ש"ח.

אני רוצה לקנות את המשחק לקראת החופש הגדול (עוד חודשיים) כדי שאוכל לשחק בבית עם החברים!

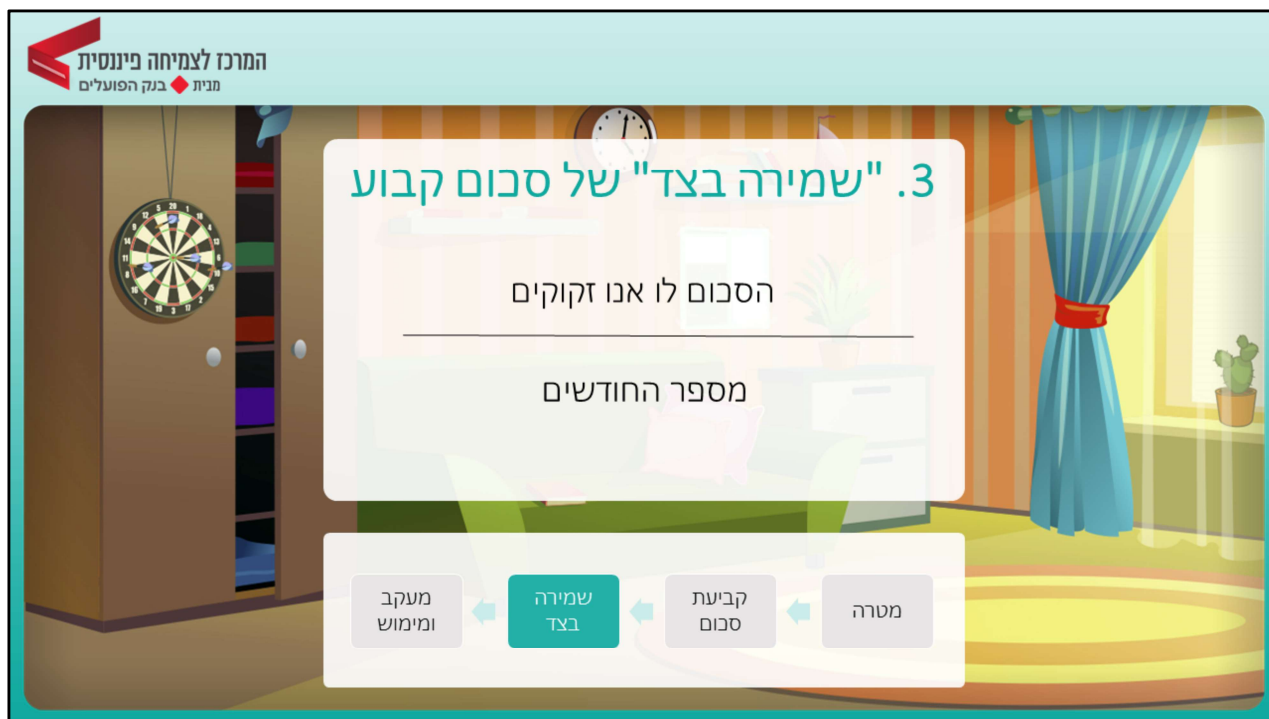
מטרה ← קביעת סכום ← שמירה בצד ← מעקב ומימוש

למורה: (5 דק')

הסבירי: השלב השני בחיסכון הוא קביעת הסכום הנדרש לנו בשביל להגיע למטרה.
שאלי: אילו דברים עליי לברר/לבצע בשביל לקבוע את הסכום הנדרש לחיסכון?

הסבירי: כאשר אנו קובעים את הסכום הנדרש לחיסכון עלינו:

- להשוות מחירים בשביל להימנע מתשלום יקר ולא רצוי.
- בירור עצמי: האם אני מוגבל בזמן? לכמה זמן אני זקוק? האם זוהי מטרה שעלי להגשים תוך זמן מוגבל?

למורה: (5 דק')

הסבירי: השלב השלישי הוא בעצם שלב קביעת סכום החיסכון החודשי. את הסכום שנדרש להשאיר בצד אנו קובעים לפי הסכום המלא של היעד שלנו, חלקי כמות החודשים/ שבועות שנרצה לחסוך. לדוגמא: במידה וסכום היעד שלנו הוא 100 שקלים ויש לנו חודשיים לחסוך, נאלץ לחסוך 50 ש"ח בכל חודש.

אחרי שהבנו מה הסכום, נחשוב שוב: האם זהו סכום ריאלי לחיסכון? ואם לא? מה ניתן לעשות מלבד לוותר על הרכישה? (אפשר למשל לפרוס את החיסכון למשך יותר זמן).

4. מעקב אחר חסכון

- עליי לוודא:
- שלא "דילגתי" על חודש
- שאספתי את הסכום הרצוי בזמן

```

    graph LR
      A[מטרה] --> B[קביעת סכום]
      B --> C[שמירה בצד]
      C --> D[מעקב ומימוש]
  
```

למורה: (5 דק')

הסבירי: השלב הרביעי והאחרון הוא שלב המעקב אחרי החיסכון ומימושו ברגע ההגעה לסכום הרצוי.

שאלי: למה יש צורך לבצע מעקב אחרי החיסכון שלנו? (תשובות אפשריות: כדי למנוע מצב שאנו "מדלגים" בטעות על חודש, להבין כמה חסר לנו ועוד). עלינו לוודא שאספנו את הסכום הרצוי בזמן שהגדרנו.

למורה:
הקריאי את סופו של סיפור הרקע.

למורה:
הקריאי את סופו של סיפור הרקע.

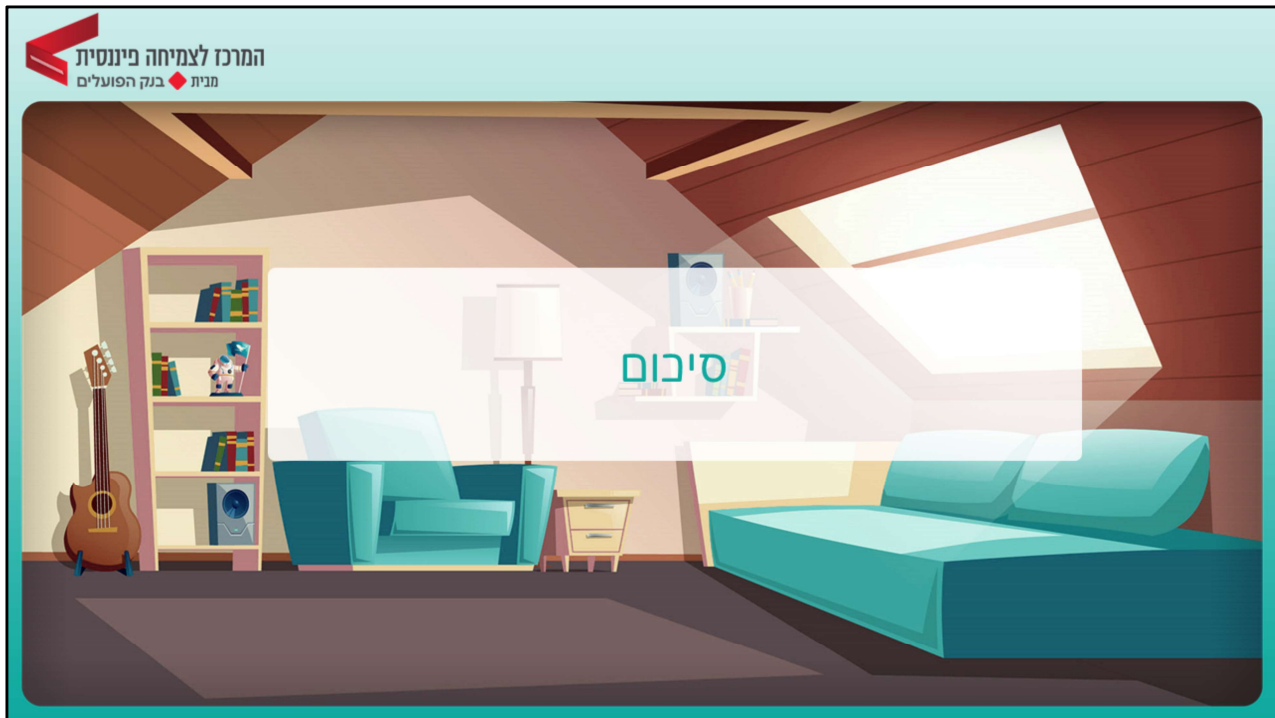
למורה: (5 דק')
לינק לסרטון - <https://www.youtube.com/watch?v=kWRXwe5Nq3M> (אפשר ללחוץ על הטלויזיה)

הציגי את הסרטון

לאחר הצפייה בסרטון שאלי: למה בעצם קשה להורים לחסוך? במהלך השיעור למדנו שישנן הוצאות צפויות וכאלו שאינן ידועות מראש לכן קשה לחזות מה יהיה מצבינו בסוף החודש.

הסבירי: המשכורת שמקבלים ההורים יכולה להיות משוללה להכנסות שלכם - דמי כיס, מתנות או כסף שהרווחתם. בסרטון ראינו שהמשפחה בעצם מוציאה כספים שעליה להוציא במהלך החודש. כשהגיע סוף החודש כבר לא נשאר למשפחה כסף להוצאות בלתי צפויות או לחסכון.

לכן חשוב ברגע שמקבלים את הדמי כיס, לחשוב צעד אחד קדימה ולשים קצת כסף בצד. נכון, זה קשה לדחות סיפוקים. לפעמים אנו רוצים משחק מסויים עכשיו. שווה לשקול אם ההוצאה הזאת יותר חשובה מהמטרה אותה הגדרנו לחיסכון. זכרו שכשאנו מצליחים לחסוך וקונים משהו בעצמנו אנו מרגישים סיפוק גדול ובעצם תורמים כך למשפחה.

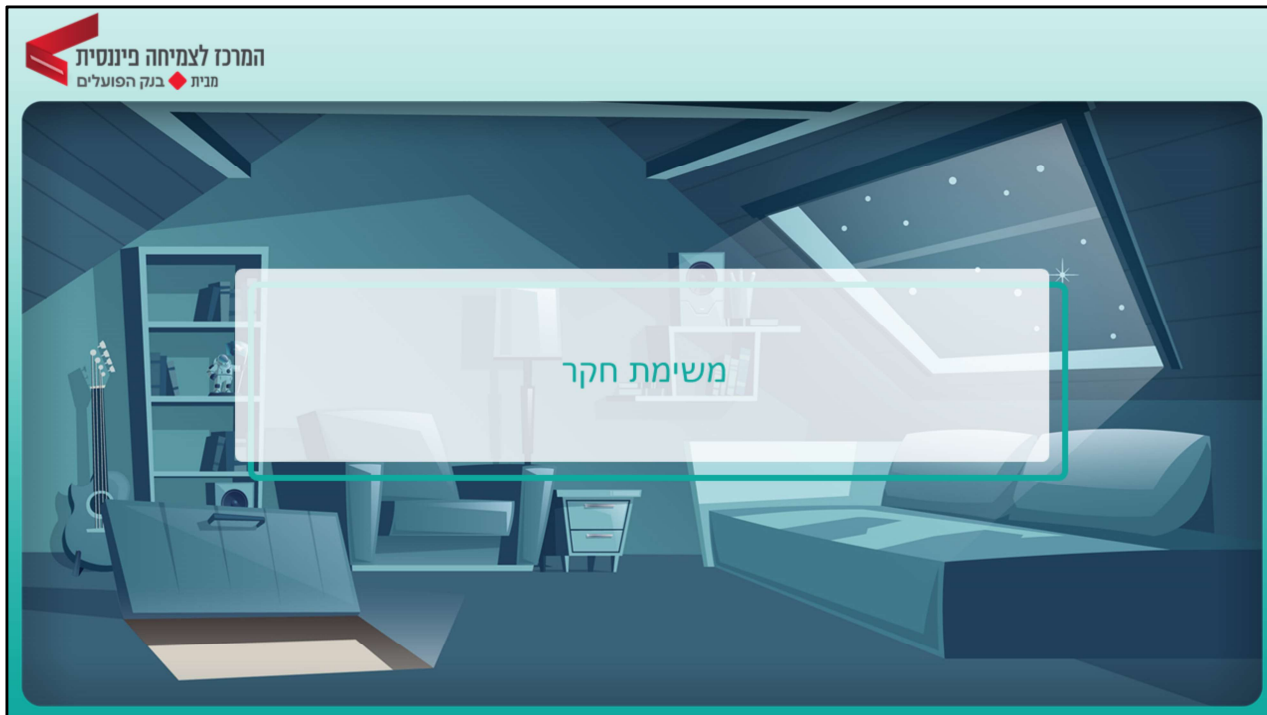

למורה: (2 דק')

סכמי את השיעור בקצרה

בשיעור זה למדנו על הצורך בחיסכון. בחיים, אנו לא רק חוסכים בכסף אלא גם בחשמל, מים ואפילו בצידוד יום-יומי כמו דבק או צבעים. באופן כללי החיסכון מאפשר לנו להיות מוכנים להוצאות ידועות מראש או בלתי צפויות אשר עלולות להפתיע אותנו. למדנו על שלביו השונים של החיסכון: בחירת המטרה, קביעת הסכום הדרוש, "שמירה בצד" של סכום קבוע ולבסוף, מעקב על החיסכון ושימוש בו.

הציגי וחלקי לתלמידים את משימה החקר לקראת השיעור הבא אשר עוסקת ב"תכנון עתידי" (נספח א')

הנחיות למורה:

זהו שקף מוסתר

במידה והתלמידים יעברו לאחר שיעור זה שיעור נוסף בנושא "אפשרויות חיסכון" ניתן לתת להם את משימת החקר כהכנה לשיעור.

במידה ולא, אין צורך לתת לתלמידים את המשימה.